FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 31 augusti 2011

987/2011

Lag

om ersättande av skador som drabbat renhushållningen

Utfärdad i Helsingfors den 26 augusti 2011

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att hjälpa aktörer inom renhushållningsnäringen att klara av omfattande och oförutsedda skador som drabbat renhushållningen.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på ersättningar som betalas för skador som drabbat renhushållningen till följd av en naturkatastrof eller någon annan katastrof inom det renskötselområde som avses i renskötsellagen (848/1990).

3 §

Naturkatastrofer och andra katastrofer

Med *naturkatastrofer och andra katastrofer* avses i denna lag

1) sådana exceptionella väder- och naturförhållanden som på ett betydelsefullt sätt hindrar renarna från att använda sina vanliga beten och som föranleder ett betydande behov av extrautfodring, som i övrigt orsakar rendöd eller som i övrigt avsevärt försämrar renarnas möjligheter att klara sig i naturen, och

2) en exceptionell och vitt utbredd djursjukdom hos ren.

Närmare bestämmelser om de naturkatastrofer och andra katastrofer som godtas som grund för ersättning utfärdas genom förordning av statsrådet.

Nedan i denna lag avses med katastrof både naturkatastrofer och andra katastrofer.

4 §

Allmänna förutsättningar

Ersättning som avses i denna lag kan betalas av statsmedel för skador som direkt föranleds av en katastrof som drabbat renhushållningen.

En förutsättning för utbetalning av ersättning är att det för detta ändamål har anvisats anslag i den årliga dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond eller anslag eller bevillningsfullmakter i statsbudgeten.

5 §

Konstaterande av en katastrof

En förutsättning för utbetalning av ersättning är att katastrofen samt dess omfattning

RP 247/2010
JsUB 34/2010
RSv 353/2010

och konsekvenser för renhushållningen har konstaterats i en utredning som har gjorts av en eller flera forskningsinstitut, beroende på katastrofens natur.

Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om förfarandet för konstaterande av en katastrof.

Jord- och skogsbruksministeriet beslutar om anlitandet av forskningsinstitut inom sitt förvaltningsområde samt av privata forskningsinstitut för konstaterande av en katastrof. Statsrådet beslutar om anlitandet av andra offentliga forskningsinstitut för motsvarande ändamål.

Genom beslut av statsrådet konstateras att förhållandena förändrats så att det anses föreligga en katastrof som berättigar till ersättning.

6 §

Konstaterande av skada

Kommunens landsbygdsnäringsmyndighet värderar den skada som renhushållningsidkaren har orsakats. Om skadan och skadebeloppet är uppenbara, kan närings-, trafik- och miljöcentralen avstå från att kräva en värdering.

Kommunens landsbygdsnäringsmyndighet eller närings-, trafik- och miljöcentralen värderar den skada som ett renbeteslag har orsakats.

Närmare bestämmelser om förfarandet vid värdering av skador och om när en värdering inte krävs kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 §

Skada som ska ersättas

De skador som ska ersättas kan omfatta ersättande av värdet av renar som dött, inkomstbortfall till följd av förlust av renar eller sådana extra kostnader som skadan föranlett.

När skadebeloppet beräknas ska som grund användas den sökandes genomsnittliga antal livrenar under de tre renskötselår som föregått katastrofen samt beloppet av produktionskostnaderna och inkomsterna under motsvarande tid.

8 §

Ersättningstagare och förutsättningar för ersättning

Ersättning kan betalas till renhushållningsidkare och renbeteslag.

En förutsättning för utbetalning av ersättning till en renhushållningsidkare är att han eller hon har drabbats av avsevärda förluster till följd av att renar har dött eller som har orsakats betydande extra kostnader till följd av en katastrof, och att renhushållningsidkaren eller det hushåll han eller hon hör till har minst 50 renar.

En förutsättning för utbetalning av ersättning till ett renbeteslag är att det har orsakats betydande extra kostnader till följd av en katastrof.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de förluster som kan ersättas och om godtagbara extra kostnader, om maximibeloppet av de förluster och extra kostnader som ersätts samt om de personer som hör till renhushållningsidkarens hushåll.

9 §

Ersättningens belopp

Ersättning betalas högst till det belopp som överskrider självrisken och som motsvarar beloppet av den förlust som konstaterats eller beloppet av de godtagbara kostnaderna.

Den sökandes självrisk är minst 20 procent av den förlust som konstaterats och av de godtagbara extra kostnaderna.

Statsrådet beslutar i samband ett beslut enligt 5 § 2 mom. också om självriskandelen.

10 §

Samordning av ersättningar och stöd

Ersättning betalas bara till den del den sökande inte, för den del som överskrider självrisken, får ersättning på grundval av försäkring eller stöd eller annan ersättning av offentliga medel.

Om sökanden betalas annan ersättning eller annat stöd för samma ändamål för förlus-

terna eller de extra kostnaderna, ska dessa i första hand anses gälla den del som överskrider självriskandelen.

11 §

Ansökan om ersättning

Ersättning ska sökas skriftligt hos Lapplands närings-, trafik- och miljöcentral. Den sökande ska underteckna ansökan.

Ansökan om ersättning kan göras efter det att katastrofen har konstaterats genom beslut av statsrådet.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om tidsfristen för sökande av ersättning, ansökningsförfarandet och de utredningar som fordras för ansökan.

12 §

Beslut om ersättning

Närings-, trafik- och miljöcentralen fattar beslut om betalning av ersättning. Om närings-, trafik- och miljöcentralen har värderat den skada som drabbat ett renbeteslag, fattar Landsbygdsverket beslut om betalning av ersättning.

Genom förordning av statsrådet kan det föreskrivas om den tid inom vilken beslutet ska fattas.

13 §

Utbetalning av ersättning

Ersättningen betalas ut av Landsbygdsverket.

14 §

Övrig verkställighet av ersättningssystemet

På ersättning enligt denna lag tillämpas statsunderstödslagen (688/2001) till den del det är fråga om de omständigheter som avses i 9 § 2 mom., 10 och 11 §, 12 § 1 mom., 13—21 §, 22 § 1 mom. 1, 2 och 7 punkten och 2 och 3 mom. samt 23—36 § i nämnda lag.

Utöver vad som föreskrivs i 16 § i statsunderstödslagen har även jord- och skogsbruksministeriet och Landsbygdsverket rätt att utföra inspektioner och genom beslut bemyndiga andra att utföra inspektioner.

Trots vad som bestäms i statsunderstödslagen kan ersättning återkrävas, om Europeiska unionens lagstiftning om statligt stöd eller annan lagstiftning kräver det.

Närings-, trafik- och miljöcentralens beslut som fattats med anledning av ett rättelseyrkande får överklagas hos landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd.

15 §

Avbrytande av utbetalning av ersättning och återkrav av ersättning

Beslut om avbrytande av utbetalning av ersättning och återkrav av ersättning fattas av närings-, trafik- och miljöcentralen. Genom beslutet fastställs det belopp som återkrävs, räntan enligt 3 § i räntelagen (633/1982), förfallodagen för betalningen av dem samt dröjsmålsräntan enligt 4 § i räntelagen.

Beslut om återkrav ska fattas utan ogrundat dröjsmål efter att närings-, trafik- och miljöcentralen fått vetskap om den grund som anges i 21 eller 22 § i statsunderstödslagen och senast tio år efter att den sista ersättningsposten har betalats.

16 §

Verkställighet av återkravsbeslut

Landsbygdsverket svarar för verkställigheten av återkravsbeslut. Återkrav som grundar sig på ett lagakraftvunnet beslut kan genomföras så att det belopp som återkrävs jämte ränta dras av från övriga stöd som betalas till stödtagaren.

Beslut om återkrav kan verkställas genom utsökning efter det att beslutet har vunnit laga kraft. På verkställigheten av beslutet tillämpas lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

17 §

Kostnader för konstaterande av en katastrof och värdering av skada

Konstaterande av en katastrof hör till Livs-

medelssäkerhetsverkets, Vilt- och fiskeriforskningsinstitutets, Skogsforskningsinstitutets eller Strålsäkerhetscentralens uppgifter efter det att beslut om anlitandet av ett forskningsinstitut för konstaterande av en katastrof har fattats enligt 5 § 3 mom.

Om privata aktörer anlitas för konstaterande av en katastrof, kan ersättning betalas för skäliga godtagbara kostnader av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond. Jord- och skogsbruksministeriet fattar beslut om utbetalning av ersättning.

De kostnader som orsakas kommunerna vid skötseln av uppgifter enligt denna lag betalas inte av statsmedel utom i fråga om den ersättning som bestäms i lagen om statsandel för kommunal basservice (1147/1996).

18 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

Denna lag tillämpas på ersättningar som betalas ut för katastrofer som inträffat efter det att denna lag träder i kraft.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 26 augusti 2011

Republikens President

TARJA HALONEN

Jord- och skogsbruksminister *Jari Koskinen*

Bilaga *Översättning till samiska*

987/2011

Láhka

boazodollui čuohcán vahágiid buhttemis

Addojuvvon Helssegis borgemánu 26. beaivve 2011

Riikkabeivviid mearrádusa mielde mearriduvvo:

1 §

Lága ulbmil

Dán lága vuođul geahččalit veahkehit boazodoallodoaibmiid ceavzit boazodollui čuohcán viiddis ja vuordemeahttun vahágiin.

2 §

Heivehansuorgi

Dát láhka heivehuvvo boazodoallolágas (848/1990) oaivvilduvvon boazodoalloguovllus daidda buhtadusaide, mat máksojuvvojit boazodollui čuohcán luondduroasu dahje eará roasu dagahan vahágiidda.

3 §

Luondduroassu ja eará roassu

Dán lágas oaivvildit luondduroasuin ja eará roasuin:

1) eahpedábálaš dálke- ja luonddudilálašvuođaid, mat hehttejit mealgat bohccuid geavaheames virolaš guohtoneatnamiiddiset ja dagahit mearkkašahtti lassebiebmandárbbu, dagahit muđui boazojámuid dahje čuhcet muđui mealgat bohccuid vejolašvuođaide ceavzit meahcis;

2) eahpedábálaš ja viidát leavvan eallidávdda, mii lea njommon bohccuide.

Stáhtaráđi ásahusa vuođul addojuvvojit dárkilet njuolggadusat dan luondduroasus ja eará roasus, mat dohkkehuvvojit buhtadusa ággan.

Maŋŋelis dán lágas roasuin oaivvildit sihke luondduroasu ja eará roasu.

4 §

Oppalaš eavttut

Dán lágas oaivvilduvvon buhtadusa sáhttá máksit stáhtaruđain dakkár vahágis, mii lea šaddan njuolgga boazodollui čuohcán roasus.

Buhtadusa máksima eaktun lea dat, ahte ulbmilii lea čujuhuvvon mearreruhta eanadállodoalu ovddidanfoandda jahkásaš geavahanplánas dahje lea čujuhuvvon mearreruhta dahje mieđihanvuoigatvuohta stáhtabušeahtas.

5 §

Roasu gávnnaheapmi

Buhtadusa máksima eaktun lea dat, ahte roassu ja dan viidodat ja váikkuhus boazodollui leat gávnnahuvvon čielggadusa vuođul, man lea dahkan okta dutkanlágádus dahje moanat dutkanlágádusat roasu šlája mielde.

Stáhtaráđi ásahusa vuođul mearriduvvo, mo meannuduvvo roasu gávnnahan dihte.

Eana- ja meahccedoalloministeriija mearrida iežas hálddahussuorggi

RP 247/2010
JsUB 34/2010
RSv 353/2010

dutkanlágádusaid ja priváhta dutkanlágádusaid geavaheamis roasu gávnnaheapmái. Stáhtaráđđi mearrida eará dutkanlágádusaid geavaheamis sullasaš ulbmilii.

Dilálašvuođaid rievdan buhttenvuloš roassun gávnnahuvvo stáhtaráđi mearrádusa vuođul.

6 §

Vahága gávnnaheapmi

Boazodoallái čuohcán vahága árvvoštallá gieldda dálonguovloealáhuseiseváldi. Jos vahát ja dan mearri lea čielggas, de ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáš sáhttá luohpat árvvoštallama gáibideamis.

Bálgosii čuohcán vahága árvvoštallá gieldda dálonguovloealáhuseiseváldi dahje ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáš.

Stáhtaráđi ásahusa vuođul sáhttá mearridit dárkileappot, mo meannuduvvo vahága árvvoštaladettiin ja goas árvvoštallama gáibideamis sáhttá luohpat.

7 §

Vahága buhtten

Buhttenvuloš vahát sáhttá gokčat jápmán bohcco árvvu buhttema, bohccuid massima dagahan dienasmassima buhttema dahje vahága dagahan liigegoluid buhttema.

Vahága meari árvvoštaladettiin galgá geavahit ággan dan gaskamearálaš ealihanboazologu, mii lei ohccis vahága deaivideami golmma ovddit boazodoallojagi áigge ja dán seamma áigodaga áigge leamaš buvttadangoluid ja boađuid meari.

8 §

Buhtadusoažžu ja buhtadusa oažžuneavttut

Buhtadusa sáhttá máksit boazodoallái ja bálgosii.

Buhtadusa sáhttá máksit boazodoallái dalle, jos sutnje leat šaddan mearkkašahtti massimat bohccuid jápmima dihte dahje roasu dagahan mearkkašahtti liigegolut ja ahte sus dahje dállodoalus, masa son gullá, leat uhcimustá 50 bohcco.

Buhtadusa sáhttá máksit bálgosii dalle, jos dasa leat šaddan roasu dihte mearkkašahtti liigegolut.

Stáhtaráđi ásahusa vuođul addojuvvojit dárkilet njuolggadusat buhttenvuloš massimiin, dohkálaš liigegoluin, buhttenvuloš massimiid ja liigegoluid alimusmearis sihke boazodoalli dállodollui gullevaš olbmuin.

9 §

Buhtadusa mearri

Buhtadusa sáhttá máksit eanemustá dan meari, mii vástida iešvástidanoasi badjelmanni gávnnahuvvon massima dahje dohkálaš golu meari.

Ohcci iešvástidanoassi lea eanemustá 20 proseantta gávnnahuvvon massimis ja dohkálaš liigegoluin.

Stáhtaráđđi mearrida 5 §:a 2 momeanttas oaivvilduvvon mearrádusa oktavuođas maiddái iešvástidanoasis.

10 §

Buhtadusaid ja doarjagiid oktiiheiveheapmi

Buhtadus máksojuvvo dušše dakko bokte go ohccái ii iešvástidanoasi badjelmanni oasi ovddas máksojuvvo buhtadus oajus dahje ii máksojuvvo doarjja dahje eará buhtadus almmolaš ruđain.

Jos ohccái máksojuvvo massima dahje liigegolu ovddas seamma ulbmilii eará buhtadus dahje doarjja, de gehččojuvvo ahte dat gusket vuosttažettiin iešvástidanoasi badjelmanni oassái.

11 §

Buhtadusa ohcan

Buhtadus galgá ohccojuvvot čálalaččat Lappi ealáhus-, johtalus- ja ealáhusguovddážis. Ohcci galgá vuolláičállit ohcamuša.

Buhtadusa sáhttá ohcat dan maŋŋá, go roassu lea stáhtaráđi mearrádusa vuođul gávnnahuvvon.

Stáhtaráđi ásahusa vuođul addojuvvojit dárkilet njuolggadusat das, goas buhtadus galgá ohccojuvvot, mo galgá meannudit buhtadusa ozadettiin ja mat čielggadusat galget laktojuvvot ohcamuššii.

12 §

Mearrádus buhtadusas

Ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáš dahká mearrádusa buhtadusa máksimis. Jos balgosii čuohcán vahága lea árvvoštallan ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáš, de buhtadusa máksimis mearrida Dálonguovlovirgebáiki.

Stáhtaráđi ásahusa vuođul sáhttá mearridit mearreáiggis, man sisa mearrádus galgá dahkkojuvvot.

13 §

Buhtadusa máksin

Buhtadusa máksá Dálonguovlovirgebáiki.

14 §

Buhtadusvuogádaga eará ollašuhttin

Dán lágas oaivvilduvvon buhtadussii heivehuvvo stáhtadoarjjaláhka (688/2001) dakko bokte go jearaldat lea máinnašuvvon lága 9 §:a 2 momeanttas, 10 ja 11 §:ain, 12 §:a 1 momeanttas, 13—21 §:ain, 22 §:a 1 momeantta 1, 2 ja 7 čuoggás ja 2 ja 3 momeanttain sihke 23—36 §:ain mearriduvvon áššiin.

Dasa lassin, mii stáhtadoarjjalága 16 §:s mearriduvvo, maiddái Eana- ja meahccedoalloministeriijas ja Dálonguovlovirgebáikkis lea vuoigatvuohta dahkat ja dagahit dárkkistemiid.

Dan hehttekeahttá, mii stáhtadoarjjalágas mearriduvvo, buhtadus sáhttá berrojuvvot ruovttoluotta, jos Eurohpá Uniovnna stáhtadoarjjanjuolggadusat ja eará láhkamearrádusat dan gáibidit.

Njulgengáibádussii addojuvvon ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáža mearrádussii sáhttá ohcat nuppástusa dálonguovloealáhusaid váidinlávdegottis.

15 §

Buhtadusa máksima gaskkalduhttin ja buhtadusa ruovttoluottabearran

Mearrádusa buhtadusa máksima gaskkalduhttimis ja buhtadusa ruovttoluottabearramis dahká ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáš. Mearrádusa vuođul nannejuvvojit ruovttoluottabearranvuloš mearri, reantolága (633/1982) 3 §:s oaivvilduvvon reantu ja daid maŋimuš máksinbeaivi sihke reantolága 4 §:s oaivvilduvvon maŋŋonanreantu.

Ruovttoluottabearramii guoskevaš mearrádus galgá dahkkojuvvot farggamusat dan maŋŋá, go ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáš oačču dieđu stáhtadoarjjalága 21 dahje 22 §:s mearriduvvon ákkas ja maŋimustá logi jagi geažes buhtadusa maŋimuš eari máksimis.

16 §

Ruovttoluottabearramii guoskevaš mearrádusa ollašuhttin

Dálonguovlovirgebáiki vástida ruovttoluottabearramii guoskevaš mearrádusa ollašuhttimis. Ruovttoluottabearrama lágafámolaš mearrádusa vuođul sáhttá dahkat nu, ahte ruovttoluottabearranvuloš mearri oktan reanttuin geahpeduvvo eará doarjagis, mii máksojuvvo doarjjaoažžui.

Ruovttoluottabearramii guoskevaš mearrádusa sáhttá bággobearrandoaimmaiguin ollašuhttit dan maŋŋá, go mearrádus lea ožžon lágafámu. Mearrádusa ollašuhttimii heivehuvvo, mii vearuid ja mávssuid ollašuhttima birra addojuvvon lágas (706/2007) mearriduvvo.

17 §

Roasu gávnnaheamis ja vahága árvvoštallamis šaddan golut

Roasu gávnnaheapmi gullá Eallindárbbašdorvvolašvuođadoaimmahaga,

Fuođđo- ja guolledoalu dutkanlágádusa, Meahccedutkanlágádusa dahje Suonjardandorvoguovddáža bargguide dan maŋŋá, go dutkanlágádusa geavaheamis roasu gávnnaheapmái lea 5 §:a 3 momeanttas oaivvilduvvon vuogi mielde mearriduvvon.

Jos roasu gávnnaheamis geavahuvvo veahkkin priváhta oassebealli, de eanadállodoalu ovddidanfoandda ruđaiguin sáhttá buhttet govttolaš goluid. Mearrádusa buhtadusa máksimis dahká Eana- ja meahccedoalloministeriija.

Dán lágas oaivvilduvvon bargguid dikšumis gildii čuohcci goluin ii máksojuvvo stáhtaruđain eará go dat buhtadus, mii mearriduvvo gielddaid stáhtadoarjjalágas (1147/1996).

18 §

Fápmuiboahtin

Dán lága fámuiboahtinbeaivi mearriduvvo stáhtaráđi ásahusa vuođul.

Dát láhka heivehuvvo buhtadusaide, mat máksojuvvojit dán lága fápmuiboahtima maŋŋá dáhpáhuvvan roasu vuođul.

Ovdalgo láhka boahtá fápmui, de sáhttá álgit lága ollašuhttimii dárbbašlaš doaibmabijuide.

Helssegis borgemánu 26. beaivve 2011

Dásseválddi Presideanta

TARJA HALONEN

Eana- ja meahccedoalloministtar *Jari Koskinen*

UTGIVARE: JUSTITIEMINISTERIET EDITA PRIMA AB / EDITA PUBLISHING AB ISSN 1456-9663 / 0787-3182 (tryckt)